

Protokoll Regionala utvecklingsnämnden

Sammanträdesdatum: 2023-02-01

Tid: 13:00 – 14:31

Plats: Styrelserummet, Regionhuset i Luleå/Teams

§§ 1-14

Beslutande

Helena Ölund (S), ordf.

Eric Lundvall (C)

Jan Anders Perdal (V), vice ordf.

Anders Josefsson (M)

Lennart Törnlund (S), ersättare

Birgit Meier Thunborg (M)

Anita Gustavsson (S)

Jonny Åström (SJVP)

Mats Niemi (S)

Samuel Ek (KD)

Eivor Olofsson (S)

Lage Hortlund (SD)

Christina Snell Lumio (V), ersättare

Övriga närvarande

Janus Brandin, regional utvecklingsdirektör

Helena Trældal, kanslichef

Johanna Widgren, regionsekreterare

Carola Medelid, strateg (§§ 1-10)

Ylva Sardén, strateg (§§ 1-13)

Bengt Aili (S), ersättare

Linda Frohm (M), oppositionsråd (§§ 7-14)

Håkan Kero (KD), oppositionsråd

Marianne Sandström (SD), oppositionsråd (§§ 10-14)

Sekreterare

Emil Eriksson

Digitalt justerad

Digitalt justerad

Helena Ölund, ordförande

Anders Josefsson, justerare

Innehållsförteckning

Val av protokolljusterare.....	3
Fastställande av slutlig föredragningslista	4
Delgivningar och avrapporteringar till regionala utvecklingsnämnden 2023-02-01	5
Delegationsbeslut anmälda till regionala utvecklingsnämnden 2023-02- 01	6
Meddelande till regionala utvecklingsnämnden 2023-02-01	7
Åtterrapportering från regionala utvecklingsnämndens temasammanträde 2023-02-01	8
Regionala utvecklingsdirektörens rapport 2023-02-01	9
Aktuell påverkan och samverkan 2023-02-01.....	10
Medfinansiering av projektet Small Sat Launch.....	12
Medfinansiering av projekt Grön omställning av mobilitet och ökad tillgänglighet till rekreation vid infrastrukturkorridor till Bodens nya industriområde	15
Medverkan i Almedalen 2023.....	18
Plan för uppföljning av Regionala utvecklingsnämndens plan 2023.....	22
Medlemskap i centrumbildningen CH2ESS	24
Val förrättade av regionala utvecklingsnämnden 2023-02-01.....	30

§ 1

Val av protokolljusterare

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att utse ledamoten Anders Josefsson (M) att jämte ordförande justera protokollet.

§ 2

Fastställande av slutlig föredragningslista

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar fastställa föredragningslistan.

§ 3

Delgivningar och avrapporteringar till regionala utvecklingsnämnden 2023-02-01

Dnr 00522-2022

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutat att godkänna delgivningarna.

Ärenden

- Protokoll Norrtåg AB styrelsemöte 2022-11-11, dnr 00523-2022
- Kulturdepartementet Remissvar över betänkandet SOU 2022:44, dnr 00377-2022
- Protokoll Norrtåg AB styrelsemöte 2022-12-05, dnr 00538-2022

§ 4**Delegationsbeslut anmälda till
regionala utvecklingsnämnden 2023-
02-01**

Dnr 00040-2023

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden godkänner de redovisade delegationsbesluten.

Ärendet

Följande delegationsbeslut redovisas:

Beslutat av regionala utvecklingsdirektören i enlighet med delegationsordningen:

Beslutat av regiondirektören i enlighet med delegationsordningen:

- Förordnande av dataskyddsombud

Bilagor

- Delegationsbeslut kulturstöd oktober-december 2022 – bilaga
- Delegationsbeslut regionala projektstöd november-december 2022 – bilaga
- Förordnande av dataskyddsombud – Bilaga

§ 5

**Meddelande till regionala
utvecklingsnämnden 2023-02-01**

Dnr 00040-2023

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden godkänner informationen.

Ärendet

Ordförande och regional utvecklingsdirektör informerar om den stående punkten ”meddelanden till regionala utvecklingsnämnden”.

§ 6

Återrapportering från regionala utvecklingsnämndens temasammanträde 2023-02-01

Dnr 00048-2023

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden godkänner informationen.

Ärendet

Ordföranden informerar om regionala utvecklingsnämndens temasammanträde 2023-02-01 som bestod av följande:

- Mutor, korruption och jäv
- Information om RUN:s uppdrag och ansvarsområden

§ 7

Regionala utvecklingsdirektörens rapport 2023-02-01

Dnr 00525-2022

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden godkänner informationen.

Ärendet

Regionala utvecklingsdirektörens rapport enligt bilaga.

Bilaga:

Regionala utvecklingsdirektörens rapport 2023-02-01

§ 8

Aktuell påverkan och samverkan 2023-02-01

Dnr 00027-2023

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden godkänner informationen.

Yttrande till beslutsförslaget

Region Norrbotten arbetar för ett tydligt regionalt ledarskap. Tillsammans med andra aktörer driver regionen påverkansarbete så beslut på nationell och EU nivå ska vara gynnsamma för länet och organisationen.

Sammanfattning

Ärendet samlar Region Norrbottens aktuella påverkan och samverkan i regionala utvecklingsfrågor som har nationell och internationell karaktär.

Ärendet

Återrapportering av antagna positioner

Europaforum norra Sverige (EFNS) tar men jämna mellan rum positioner i aktuella påverkansfrågor. EFNS har vid inlämnandet av ärenden till RUN inte antagit några nya positioner. Forumet arbetar för närvarande med förslag till två positioner rörande avloppsdirektivet och skogsövervakning.

Botniska korridoren antog den 20 december positioner angående TEN-T och militärmobilitet. Bottenkorridoren välkomnar den pågående revideringen och har även lämnat synpunkter i tidigare samråd under revideringsprocessen. Detta yttrande baseras på det ståndpunktsdokument som togs fram våren 2021 angående konsekvensbedömningen av översynen av TEN-T. En bilaga angående Bottenkorridorens betydelse ur ett perspektiv med dubbla användningsområden bifogas detta positionsdokument, eftersom den militärstrategiska betydelsen av de norra delarna av Finland, Norge och Sverige inte kan understrykas nog.

Medskick till kommande möten

Dagordningarna inför olika nationella och internationella möten kan komma med kort framförhållning och finns således inte med i kallelsen. Under denna punkt finns det möjlighet att muntligt lyfta och diskutera aktuella frågor.

Möten i Norrbotten under svenska ordförandeskapet

Utöver inledningen av det svenska ordförandeskapet i EU som var i Kiruna 12-13 januari kommer en rad andra möten ske i Norrbotten under våren.

19-21 april	Regionkommittén	Kiruna
24-25 maj	Energiråd	Luleå
6-8 juni	Sammanhållningspolitik	Luleå och Skellefteå
12-16 juni	ESPO	Luleå
27-30 juni	Miljöråd	Luleå

Bilagor:

The Bothnian Corridor's views on the review of trans-European transport network (TEN-T)

The Bothnian Corridor Collaboration's Views on EU's Military Mobility Initiative

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör
Funktionsbrevlåda Utveckla Norrbotten

§ 9

Medfinansiering av projektet Small Sat Launch

Dnr 00546-2022

Regionala utvecklingsnämndens beslut

1. Projektet Small Sat Launch beviljas medfinansiering med 7 000 000 kr.
2. Medlen anvisas ur det statliga anslaget 1:1.
3. Region Norrbottens villkor för regionala projektstöd ska följas.

Yttrande till beslutsförslaget

Målet är att skapa förutsättningar för att få på plats en orbital uppskjutningsförmåga för små satelliter på Esrange. Projektet är förenligt med det strategiska utvecklingsområdet rymdteknik, utpekad i den regionala strategin för smart specialisering. Det skapar även förutsättningar för fler insatser inom området Smarta, hållbara innovationer och entreprenörskap som är prioriterat i den regionala utvecklingsstrategin. Projektet förväntas bygga kapacitet som blir till gagn för rymdbranschen såväl som forskning och innovation.

Sammanfattning

Många utmaningar på jorden kan lösas genom satelliter och rymdteknik. Satelliter har en unik förmåga att kontinuerligt förmedla information från hela jorden. Med hjälp av satelliterna kan vi följa förändringar i atmosfären, på land, i haven, sjöar, och på istäcken, vilket ger underlag för riktade och kunskapsunderbyggda insatser. Det är också med hjälp av rymdinfrastrukturen som vi har globala betaltjänster, positioneringssystem och uppkoppling på de mest avlägsna platser på jorden.

Den globala marknaden för satelliter i låg omloppsbanan värderades till 9,6 miljarder dollar 2021 och förväntas växa till 34,2 miljarder dollar år 2030. Projektet Small Sat Launch ska göra det möjligt att skjuta upp satelliter från Esrange. Denna förmåga kommer att öppna upp för mer forskning, nya affärer, och nya etableringar som kan bidra till ett mer diversifierat näringsliv i regionen och driva på den akademiska utvecklingen inom rymdteknik.

Ärendet

Bakgrund

Esrange har med sin långa kompetens av sondraketer och andra rymdtjänster en bra förutsättning för att bygga en uppskjutningsförmåga för små satelliter

som går i omloppsbana. ESRANGE har, i samarbete med Rymdstyrelsen och Regeringskansliet, under ett flertal år genomfört en rad utredningar som visar att förmågan är ekonomiskt hållbar och viktig för Sverige. Förmågan är dessutom strategiskt viktig för EU. I och med det rådande politiska läget har ryska rymdbaser som tidigare använts upphört att vara ett alternativ för EU vilket förstärker behovet att skapa uppskjutningskapacitet inom Europa. Det finns idag ingen uppskjutningsplats på kontinenten och processen att ta satelliter till Asien eller Nordamerika för uppskjutningar är kostsam och ineffektiv för satellitägare. Det finns även strategiska skäl till att information om satelliter och satellitsystem inte delas med länder utanför EU.

Syfte

Målet är att skapa förutsättningar för att få på plats en orbital uppskjutningsförmåga för små satelliter. Efter projektslut skall viktiga delar vara på plats för att kunna skjuta upp den första raket.

Genomförande

Projektet avser arbete med infrastruktur, processer och regelverk som är nödvändigt för att uppskjutningar ska kunna äga rum. Det handlar bland annat om licensiering, försäkring och tullhantering samt analyser och systemutveckling.

Hållbarhetsintegrering

Projektägaren Swedish Space Corporation (SSC) har som mål att ha en klimatneutral värdekedja till 2040 vilket är ambitiöst för rymdbranschen. SSC har även en Code of Conduct gällande företagsetik, mänskliga rättigheter, ledarskap och människa, miljö, samt lagar och regler som alla projektdeltagare blir införstådda i.

Finansiering

SSC söker medfinansiering från Region Norrbotten med 7 000 000 kr. Total budget är 14 000 000 kr och projekttiden är 1 januari 2023 till 31 december 2023.

Finansiär	Sökt belopp
Region Norrbotten	7 000 000 kr
Kiruna kommun	3 000 000 kr
Längmanska företagarfonden	1 000 000 kr
SSC	3 000 000 kr
Total projektbudget	14 000 000 kr

Förväntade resultat av projektet

På kort sikt förväntas projektet ge bärraketsföretag, myndigheter och länder inom EU tillgång till en uppskjutningsplats för små satelliter.

På lång sikt kommer uppskjutningsförmågan att vara en viktig nationell och europeisk strategisk resurs för forskning, utveckling, demonstration, testverksamhet, och annan rymdrelaterad verksamhet. LTU och andra svenska universitet som arbetar med rymd får ökad attraktionskraft för nya akademiker och kan öppna upp för nya forskningsämnen, professorer och samarbeten med näringslivet.

Samhällseffekterna av att kunna samla in satellitdata är också stora. Förutom att ge oss positioneringssystem och skapa bilder över hela jorden kommer satelliter exempelvis också att kunna distribuera internet till ställen i världen där det är för dyrt med fiber. Tillgång till uppskjutningsförmåga är dessutom viktigt för fredsbevarande insatser.

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 10

Medfinansiering av projekt Grön omställning av mobilitet och ökad tillgänglighet till rekreation vid infrastrukturkorridor till Bodens nya industriområde

Dnr 00021-2023

Regionala utvecklingsnämndens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar att:

1. Projekt Grön omställning av mobilitet och ökad tillgänglighet till rekreation vid infrastrukturkorridor till Bodens nya industriområde beviljas 14 203 944 kr i medfinansiering.
2. Medlen anvisas ur det statliga 1:1 anslaget.
3. Region Norrbottens villkor för regionala projektstöd ska följas.

Reservation

Anders Josefsson (M), Birgit Meier Thunborg (M) och Samuel Ek (KD) reserverar sig mot beslutet.

Protokollsanteckning

Jonny Åström (SJVP) och Lage Hortlund (SD) avstår från att delta i beslutet.

Yttrande till beslutsförslaget

Projektet svarar mot den Regionala utvecklingsstrategin för Norrbotten 2030 genom insatser för hållbara transporter och tillgänglighet. Projektet bidrar till att tillgängliggöra det nya industriområdet för både medborgare och företag. Genom projektet skapas förutsättningar för hållbart resande, attraktivitet och är även en viktig förutsättning för kompetensförsörjning i den gröna omställningen.

Sammanfattning

Bodens kommun ansöker om medfinansiering till projektet Grön omställning av mobilitet och ökad tillgänglighet till rekreation vid infrastrukturkorridor till Bodens nya industriområde inom Regionalfonden Övre Norrlands utlysning 2022:2.

Ärendets behandling under sammanträdet

Anders Josefsson (M) och Samuel Ek (KD) föreslår avslå liggande förslag.

Lennart Törnlund (S), Eivor Olofsson (S) och Helena Ölund (S) föreslår bifalla det liggande förslaget.

Beslutsgång

Ordföranden ställer bifall mot avslag och finner att regionala utvecklingsnämnden bifaller det liggande förslaget.

Ärendet

Bakgrund

Bodens kommun har planlagt ett nytt industriområde som är en del av den gröna samhällsomställningen och som bland annat ska innehålla H2 Green Steels stålverk för produktion av fossilfritt stål. En infrastrukturkorridor behöver skapas som består av väg och järnväg. Projektet ska säkerställa övergången mellan olika transportsätt såsom tåg, buss, cykel och gång, för att skapa ett långsiktigt hållbart transportsystem som är tillgängligt, effektivt och jämställt.

Syfte

Projektet syftar till att skapa säker kollektivtrafik och busshållplatser, laddningsstationer för elcyklar och jämställda cykelbanor till det nya industriområdet för pendlare personal, externa besökare och kommuninvånare.

Genomförande

För att nå målen ska projektet genomföra följande aktiviteter:

- Gång och cykelvägar, anlägga 3,3 km cykelväg till Boden Industrial Park från Resecentrum samt 1,3 km cykelväg mellan Södra Svartbyn och Norra Svartbyn via Fyragårdarshöjden
- Laddplatser för elcykel, byggnation av fyra laddplatser för elcykel vid Resecentrum
- Passager, anlägga två passager i plan för oskyddade trafikanter och häst längs Svedjebergsleden/väg 605
- Busshållplatser, anlägga två busshållplatser längs väg 605/Svedjebergsleden samt timglashållplats vid Svartbyleden/Fyragårdarshöjden inklusive cykelställ
- Interaktiv kommunikation och spridning av resultat, genomförande av information och kommunikation som påverkar individers attityd och beteende till hållbar mobilitet

Hållbarhetsintegrering

Genom att förbättra befintliga gång- och cykelstråks kopplingar mot det nya industriområdet skapas förutsättningar för jämställda, trygga och hållbara resesätt med såväl, gång, cykel som kollektivtrafik.

Projektet kommer att ta fram särskilda aktiviteter samt indikatorer/metoder för uppföljning, som kan nyttjas för att följa upp hur de olika arbetspaketen arbetar med att integrera hållbarhet i de olika insatserna och aktiviteterna.

Finansiering

Finansiär	Sökt belopp
Region Norrbotten (1:1 medel)	14 203 944 kr
Bodens kommun	3 000 000 kr
Tillväxtverket (ERUF)	11 203 944 kr
Total projektbudget	28 407 888 kr

Förväntade resultat av projektet

Projektet kommer att bidra till att öka säkerheten samt förbättra förutsättningarna för såväl hållbara som mer jämställda transporter och ökad tillgänglighet till industriparken i Svartbyn.

Beslutsunderlag:

Kartskiss infrastrukturinsatser

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

Funktionsbrevlåda Utveckla Norrbotten

§ 11

Medverkan i Almedalen 2023

Dnr 00023-2023

Regionala utvecklingsnämndens beslut

1. Regionala utvecklingsnämnden godkänner att Region Norrbotten deltar i Almedalen 2023.
2. Satsningen finansieras med maximalt 1,5 miljoner kronor.
3. Almedalen 2023 finansieras inom ramen för det befintliga projektet Mötesplatser som i sin tur finansieras med medel från ERP och Region Norrbottens 1:1anslag.
4. Regionala utvecklingsdirektören får i uppdrag att utifrån beslutet ta fram en projektplan och säkerställa att arrangemanget genomförs.
5. Utvärdering presenteras till regionala utvecklingsnämnden vid sammanträdet 28 november 2023.

Yttrande till beslutsförslaget

Almedalen är en viktig arena för Region Norrbotten att profilera länet som en attraktiv plats att leva och bo på och att arrangera mötesplatser ligger i linje med målsättningarna i den regionala utvecklingsstrategin. Med anledning av den pågående gröna omställningen blir Almedalen ur det perspektivet också viktig för att visa på de möjligheter och utmaningar som länet står inför.

Sammanfattning

Region Norrbotten har tidigare arrangerat Norrbotten i Almedalen under Almedalsveckan i Visby. Målet är att få genomslag för påverkansarbetet i nationella beslutsprocesser som är avgörande för länets utveckling.

Utvärderingar visar att de deltagande aktörerna är nöjda med en Norrbotten-sarena i Almedalen och att satsningen gynnar Norrbottens utveckling och möjliggör för aktörerna att driva sina frågor, visa på sina utmaningar och möjligheter samt arbeta med sina påverkansfrågor.

Vår region har ett unikt erbjudande som ger oss den perfekta scenen för att spela en viktig roll i att ta den industriella världen in i en hållbar framtid. Det pågår just nu många stora etableringar och expansioner i Norrbotten som den gröna omställningen möjliggör. Men utvecklingen har också många utmaningar som behöver adresseras på en nationell scen.

Bedömningen är att ett deltagande på Almedalen 2023 kommer att generera goda möjligheter för att profilera och fortsätta diskutera för länet viktiga frågor i den pågående gröna industri- och samhällsomställning.

Budgeten för Region Norrbottens deltagande är inte fastställd då själva programmet inte är klart. Regionala utvecklingsnämnden föreslås avsätta maximalt 1,5 miljoner kronor för ändamålet.

Ärendets behandling under sammanträdet

Jonny Åström (SJVP) föreslår bifalla liggande förslag.

Helena Ölund (S) föreslår tilläggsförslag att utvärdering presenteras till nämnden för sammanträdet 28 november 2023.

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag med Helena Ölunds tillägg under proposition och finner att nämnden godkänner förslaget.

Ärendet

Bakgrund

Som regionalt utvecklingsansvariga ska vi leda det regionala utvecklingsarbetet. Med den regionala utvecklingsstrategin som grund har vi stora möjligheter att samla och leda länets aktörer i rätt riktning.

Region Norrbotten har tidigare arrangerat Norrbotten i Almedalen under Almedalsveckan i Visby. Förra året 2022 genomfördes arrangemanget i samarbete med gruvkoncernen LKAB under det gemensamma namnet Norra Scen – Arena för grön omställning. Från länet medverkade bland annat Luleå tekniska universitet, Gällivare kommun, SSAB, Norrbottenregionen, Invest In Norrbotten, Trafikverket, Luleå kommun, Swedish Space Cooperation, Piteå Science Park, North Sweden European Office, unga från Läns ungdomsrådet, Pajala kommun, Student Consulting och H2 Green Steel.

Målet är att få genomslag för påverkansarbetet i nationella beslutsprocesser som är avgörande för länets utveckling. Målgruppen är nationella beslutsfattare och politiker, tjänstepersoner vid departement, representanter för näringsliv och universitet samt övriga regioner i Sverige.

Utvärderingar visar att de deltagande aktörerna är nöjda med en Norrbottensarena i Almedalen och att satsningen gynnar Norrbottens utveckling och möjliggör för aktörerna att driva sina frågor, visa på sina utmaningar och möjligheter samt arbeta med sina påverkansfrågor. Flera av aktörerna har deltagit flera år. Deltagande aktörer stärker varandra och utvecklade sina arbetssätt och metoder att driva sina påverkansfrågor, bland annat genom att ge draghjälp åt varandra. Alla deltagare blir ambassadörer för Norrbotten och stödjer varandra i påverkansarbetet.

Norrbottens fördelar behöver kommuniceras för att locka nya invånare, där vi erbjuder livsmiljöer som kombinerar bra boende med intressanta jobb, väl

fungerande service, omsorg och aktiv fritid. Här behövs fler ambassadörer för länet, både företag och människor, som alla bidrar till att attrahera nya norrbottningar, genom att berätta om och visa upp rätt bild av Norrbotten. Vi behöver också ett starkt påverkansarbete mot beslutsfattare på alla nivåer för att kommunicera hur ett ännu starkare Norrbotten bidrar till Sveriges och Europas utveckling.

Vår region har ett unikt erbjudande som ger oss den perfekta scenen för att spela en viktig roll i att ta den industriella världen in i en hållbar framtid. Det pågår just nu många stora etableringar och expansioner i Norrbotten som den gröna omställningen möjliggör. Men utvecklingen har också många utmaningar som behöver adresseras på en nationell scen.

På plats kommer även projektet North Sweden Green Deal att vara som en del av det totala arrangemanget. Projektet, som syftar till att rusta Norrbotten på bästa sätt för att möta samhällsomvandlingen, rimmar väl med det övergripande syftet med Norra Scen – Arena för grön omställning.

Region Norrbotten täcker boendekostnader under Almedalen 2023 för kommunrepresentanter (2 från respektive kommun) Syftet är att ge möjlighet för alla länets kommuner att på plats skapa relationer och berätta för andra beslutsfattare om sin kommuns unika perspektiv och utvecklingsmöjligheter.

Att arrangera mötesplatser är ett sätt att göra verkstad av visionen som antagits i den regionala utvecklingsstrategin: *Norrbotten ska bli Sveriges mest välkomnande och nytänkande län*. Mötesplatserna utgör en viktig plattform för både Region Norrbottens andra norrbottensaktörers påverkansarbete.

Syfte

Norrbotten i Almedalen 2023 syftar till att:

- Region Norrbotten samlar länets aktörer till ett gemensamt påverkansarbete och påverka nationella beslutsprocesser som är avgörande för länets utveckling
- Sätta fokus på de möjligheter och utmaningar som de stora investeringarna har på samhället i Norrbotten
- Synliggöra Norrbottens styrkor och resurser. Visa att Norrbotten bidrar till utvecklingen i nationellt och internationellt
- Mötesplatserna blir ett tillfälle för deltagare att utbyta av kunskap och erfarenheter mellan varandra och skapa nätverk som bidrar till länets utveckling.
- Bidra till att fler blir goda och stolta ambassadörer för Norrbotten

Förväntade resultat av projektet

Projektet ska resultera i följande:

- Att regionens aktörer tillsammans uppnår en samsyn i viktiga påverkansfrågor som leder till gemensam handling
- Att kunskap om Norrbottens styrkor och resurser samt länets specifika förutsättningar sprids till utvalda målgrupper
- Att nätverk skapas där människor stärker varandra och blir goda och stolta ambassadörer för Norrbotten
- Region Norrbotten fortsätter sitt påverkansarbete på den nationella arenan.
- Möjliggör för andra aktörer att ha arenor för sitt påverkansarbete

Protokollsutdrag skickas till:

Regionala utvecklingsdirektören

§ 12

Plan för uppföljning av Regionala utvecklingsnämndens plan 2023

Dnr 00022-2023

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämndens beslutar att godkänna plan för uppföljning av regionala utvecklingsnämndens plan.

Ärendet

För 2023 arbetar Region Norrbotten utifrån fem perspektiv innehållande totalt sex strategiska mål. För varje strategiskt mål anges en eller flera ansvariga nämnder/styrelse. För 2023 återfinns regionala utvecklingsnämnden i fyra av perspektiven och är ansvarig eller delansvarig för fyra av de strategiska målen, se markering nedan.

		PERSPEKTIV				
		Samhälle	Medborgare	Verksamhet	Medarbetare	Ekonomi
STRATEGISKA MÅL	Ett hållbart och livskraftigt län (RS, RUN)	Trygg norrbottning med god, jämlik och jämställd livskvalitet (RS, RUN, PN)	God, nära och samordnad vård som genomförs på ett hållbart sätt (RS, PN)	Hållbar kompetensförsörjning (RS)	Långsiktigt hållbar ekonomi (RS, RUN, PN)	
			Behovsstyrd och hållbar regional utveckling i samverkan (RUN)			

Planeringen utmynnar i två planer, en för regionala utvecklingsnämnden och en för regionstyrelsen. Uppföljning av regionala utvecklingsnämndens strategiska mål och ekonomi redovisas i regionala utvecklingsnämndens delårsrapport och årsrapport. Uppföljning sker 2 gånger per år, 31 augusti och 31 december. I Region Norrbottens delårsrapport och årsredovisning redovisas samtliga fem perspektiv med fyra strategiska mål.

Uppföljning av regionala utvecklingsnämndens plan redovisas vid nedanstående möten.

	Ärende till regionala utvecklingsnämndens
RUN 28 februari	Regionala utvecklingsnämndens årsrapport 2022
RUN 26 september	Regionala utvecklingsnämndens delårsrapport augusti 2023
RUN februari 2024	Regionala utvecklingsnämndens årsrapport 2023

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 13

Medlemskap i centrumbildningen CH2ESS

Dnr 00012-2023

Regionala utvecklingsnämndens beslut

1. Regionala utvecklingsnämnden beslutar att bli samverkanspart till LTU's centrumbildning CH2ESS.
2. Att utbetala 200 000 kronor årligen under högst tre år med start 2023.
3. Att medlen anslås från befintlig budget.
4. Att uppdra till regionala utvecklingsdirektören att teckna ett avtal mellan Region Norrbotten och CH2ESS.
5. Att uppdra till regionala utvecklingsdirektören att under 2025 ta fram en utvärdering inför beslut om eventuell fortsättning.

Yttrande till beslutsförslaget

Investeringsstakten och den industriella utvecklingen i norra Sverige går just nu rasande snabbt. Därför känns det angeläget att samverka med såväl kommuner som det privata näringslivet för att säkerställa att de beslut som fattas är grundade i vetenskap och verklighet.

Centre for Hydrogen Energy Systems Sweden, CH2ESS är en forsknings- och kunskapssatsning vid Luleå tekniska universitetet med inriktning mot vätgasanvändning i industriella processer och energisystem, i nära samarbete med svensk industri.

Med norra Sverige som viktigt centrum även globalt ur ett vätgasperspektiv är Region Norrbottens stödande insatser för vätgasens utveckling viktig i alla delar.

Region Norrbottens medverkan i Centrumbildningen skulle underlätta översikten av fördelning av arbetsinsatser så att överlapp kan minimeras och gap identifieras och fyllas.

Sammanfattning

Vätgas är utpekad av EU att utgöra en nyckel för att lyckas med klimatomställningen. Även i förslaget på vätgasstrategi för Sverige, poängteras vätgasens stora möjliga nyttor som en energibärare med möjlig användning i alla sektorer (energi, industri, transport, areella näringar och service/fastighet) och utan några andra behov eller nyttor än el, värme, syre och vatten vid lokal produktion eller användning.

Centre for Hydrogen Energy Systems Sweden är en centrumbildning vid Luleå tekniska universitetet med inriktning mot vätgasanvändning i industriella processer och energisystem, i nära samarbete med svensk industri. Centrumbildningen tar en aktiv roll för att stödja utökad regional samordning i syfte att påskynda utvecklingen av vätgasområdet, inkluderande utökad möjlighet till nya arbetstillfällen.

Centrumbildningen avser också påskynda omställningen till ett långsiktigt hållbart samhälle genom att skapa vetenskapligt grundade förutsättningar som möjliggör storskalig implementering av förnybar vätgas samtidigt som den nationella energiförsörjningen stärks.

Verksamheten utgår från vätgasens nyttor med målet att påskynda energiomställningen till miljövänligare och klimatneutrala energisystemlösningar och ökad trygghet i energiförsörjningen.

Ärendets behandling under sammanträdet

Jonny Åström (SJVP), Jan Anders Perdal (V), Lage Hortlund (SD) och Mats Niemi (S) föreslår bifalla liggande förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer det liggande förslaget under proposition och finner att regionala utvecklingsnämnden bifaller det liggande förslaget.

Ärendet

Bakgrund

Vätgas är utpekat av EU att utgöra en nyckel för att lyckas med klimatomställningen (EUs vätgasstrategi, 2020). Även i förslaget på vätgasstrategi för Sverige (Energimyndigheten 2021), poängteras vätgasens stora möjliga nyttor som en energibärare med möjlig användning i alla sektorer (energi, industri, transport, areella näringar och service/fastighet) och utan några andra behov eller nyttor än el, värme, syre och vatten vid lokal produktion eller användning.

I norra Sverige har företag såsom LKAB, SSAB, Vattenfall, HYBRIT, H2 Green Steel och Fertiberia bara under de senaste åren annonserat att deras förväntade vätgasanvändning skulle kunna komma att uppgå till hundratals TWh/år som en del i att ställa om till klimatneutrala tekniklösningar, vilket erfordrar energimängder i samma storleksordning som Sveriges nuvarande elproduktion.

Utöver detta är det ett mycket stort antal aktörer såsom energibolag, vindkraftsparker, företag i transportsektorn etc. som satsar och ser vätgas utvecklas till en viktig del av deras kommande affärer inom 5-10 år, med implementering på marknaden redan inom något år.

Sammantaget pågår en strukturell förändring med införande av vätgas i samhället. Dessa enormt stora industriella satsningar behöver stödjas och koordineras på en samhällsnivå.

Målsättningen

Centre for Hydrogen Energy Systems Sweden, CH2ESS är en forsknings- och kunskapsatsning vid Luleå tekniska universitetet med inriktning mot vätgasanvändning i industriella processer och energisystem, i nära samarbete med svensk industri.

- CH2ESS avser påskynda omställningen till ett långsiktigt hållbart samhälle genom att skapa vetenskapligt grundade förutsättningar som möjliggör storskalig implementering av förnybar vätgas samtidigt som den nationella energiförsörjningen stärks.
- CH2ESS utgår från vätgasens nytta med målet att påskynda energiomställningen till miljövänligare och klimatneutrala energisystemlösningar och ökad trygghet i energiförsörjningen.
- CH2ESS skapar ökad kompetens inom vätgas, unik och multidisciplinär forskning och utveckling till stöd för industrin, samt katalyserar tillväxt och affärsutveckling genom samverkan lokalt och globalt.
- CH2ESS tar en aktiv roll för att stödja utökad regional samordning i syfte att påskynda utvecklingen av vätgasområdet, inkluderande utökad möjlighet till nya arbetstillfällen.

Verksamheten ska bedrivas huvudsakligen som projektverksamhet, genom att samverkansparterna och eventuellt andra projektparter tillskjuter pengar, eget arbete eller andra värden mot erhållande av förmåner såsom forskningsresultat, kompetensutveckling och tillgång till information i övrigt.

Förutom specifikt definierade projekt bedrivs viss verksamhet direkt i Centrumbildningen. Detta inkluderar bland annat nätverksaktiviteter.

Den samverkan som etableras ska omfatta företag/offentliga organisationer/och/eller andra juridiska personer som är verksamma inom CH2ESS verksamhetsområde.

Aktörer inkluderar stora företag lika väl som små och medelstora företag, offentliga organisationer, energibolag, myndigheter mm.

Den medlemsavgift som Regionala utvecklingsnämnden beviljar kommer att ge Region Norrbotten möjlighet att bevaka, samverka och dra nytta av det arbete övriga samverkansparter samt LTU gör.

Investeringsstakten och den industriella utvecklingen i norra Sverige går just nu rasande snabbt. Därför är det angeläget att samverka med såväl kommu-

ner som det privata näringslivet för att säkerställa att de beslut som fattas är grundade i vetenskap och verklighet.

Samverkansparter

LKAB deltar som industripart i centrumbildningen. LKABs omställning till industriella processer med enorma vätgasbehov är en av de största avnämarna för utbildade personer, forskningssamarbeten och med direkt nytta det stöd andra aktörer ger för introduktion av vätgas i samhället. Deltagande i centrumbildningen gör samarbeten och insatser enklare att adressera.

SSAB deltar som industripart i centrumbildningen. SSAB driver på en omställning till klimatneutrala lösningar där vätgas en central del. SSAB har nytta av utbildad personal, forskningssamarbeten och det stöd centrumbildningen kan ge samhällsutvecklingen.

H2 Green Steel deltar som industripart i centrumbildningen. Centrumbildningens nytta för H2 Green Steel är dialog med andra parter som arbetar för att stödja vätgasens implementering, fortsatt utbildning, utbildade personer, möjligheter till framtagning av beslutsmaterial för det egna arbetet med myndigheter, utökad forsknings- och utvecklingspotential genom arbetskraft på universitetet och dialog kring affärsmöjligheter för andra företag i regionen, samt nödvändig samhällsbyggnad.

Vattenfall deltar i centrumbildningen för att både stödja samarbeten kring vätgasimplementeringen i norra Sverige, samt för att kunna bidra med och belysa behov från elnätsperspektiv. Deltagande i centrumbildningen bidrar till förstärkt omvärldsbevakning och ständigt lärande. Vattenfall bidrar med storskaligt och internationellt perspektiv till centrumbildningen.

Skellefteå Kraft har en egen satsning på vätgas i sin energiäffär för vilken centrumbildningen ger draghjälp och nytta. Det handlar främst om gemensamma forskningsprojekt och stöd för samhällsutvecklingen, både lokalt och nationellt.

Skellefteå kraft bidrar särskilt till centrumbildningen genom förväntan på direkta resultat av centrumbildningens arbete.

Luleå Energi

Luleå Energis affärer kommer att behöva förändra struktur i takt med att SSAB ställer om från dagens energisystemlösningar till vätgasbaserade lösningar. Värmekällorna för fjärrvärmenätet kommer att behöva ändras. Med deltagande i vätgasprojekt i hamnen, och tänkbara vätgasledningar inom kommunen behöver energibolaget bevaka vätgasområdet och skapa sin egna strategier framåt. Samarbetet inom centrumbildningen kommer att underlätta detta arbete. Luleå Energi bidrar särskilt till centrumbildningen genom sitt arbete med vätgas som en del av energisystemet.

Luleå Kommun

Luleå kommun får stöd av centrumbildningen i samhällsomvandlingen med avseende på implementering av vätgas, kontinuerlig utbildning och vidareutbildningar samt möjlighet till deltagande i olika forskningsprojekt som det egna arbetet i styrgruppen kan leda in på att skapa. Luleå bidrar särskilt till centrumbildningen genom sitt arbete med vätgas som en del av samhället.

Piteå Kommun

I Piteå kommun är LTU Green Fuels och den stora vindkraftparken Markbygden belägna som båda har stor potential i koppling till vätgas. Dessutom finns planer på vätgastankstationer och intresse från energibolaget att fånga vätgasens betydelse. Genom samarbetet i centrumbildningen försäkras kommunen sig till god omvärldsbevakning och goda samarbeten kring samhällsbyggnad för att stödja vätgasimplementeringen i kommunen och regionen. Piteå bidrar särskilt till centrumbildningen genom sitt arbete med innovation i företagande och energisystemet.

Gällivare Kommun

Många av LKABs satsningar på vätgas sker idag i Gällivare kommun. Kommunen arbetar för att förbereda samhället och utbilda allt från allmänhet till SMF inom vätgas. Här finns viktiga samarbeten inom centrumbildningen. Gällivare bidrar särskilt till centrumbildningen genom sitt arbete med att förbereda samhället för storskalig etablering av arbetskraft inom vätgas.

Bodens Kommun

Både H2 Green Steel och Grupo Fertiberia planerar stora industriella satsningar baserade på vätgas i Boden kommun. Kommunen stödjer dessa satsningar på samhällsnivå med samhällsbyggnad och utbildning. Här finns utökad nytta genom samarbete i denna centrumbildning. Boden bidrar särskilt till centrumbildningen genom sitt arbete med utbildning inom vätgas för gymnasial nivå.

Luleå tekniska universitet är värd för centrumbildningen

Luleå tekniska universitet är värd för centrumbildningen och verksamhetsledningen. Nyttor är samordning och uppväxling av forskning och utbildning inom vätgas samt det stöd centrumbildningen ger för samhällsomvandlingen vid implementering av vätgas. Alla universitetets discipliner står till förfogande för forskning och utbildning och centrumledningen arbetar aktivt för att genomföra centrumbildningens målsättningar och aktiviteter.

Motiv till att Regionen ska gå in som samverkanspart

Med norra Sverige som viktigt centrum även globalt ur ett vätgasperspektiv är Region Norrbottens stödande insatser för vätgasens utveckling viktig i alla delar.

Region Norrbottens medverkan i Centrubildningen skulle underlätta översikten av fördelning av arbetsinsatser så att överlapp kan minimeras och gap identifieras och fyllas.

Protokollsutdrag skickas till:

Regionala utvecklingsdirektören.

§ 14

Val förrättade av regionala utvecklingsnämnden 2023-02-01

Dnr 00056-2023

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att utse ledamöter och ersättare enligt nedan.

Ärendet

Förteckning över aktuella val med nomineringar enligt nedan.

Sverigedemokraterna har inte lämnat nominering till regionalt forum.

Ärendets behandling under sammanträdet

Lage Hortlund (SD) informerar om att SD inkommer med nomineringar för regionalt forum till nästkommande nämndssammanträde.

Regionalt forum

Tjänstgöringsperiod t.o.m. 2023-01-01 – 2026-12-31

	Ledamöter	Ersättare
1	Anders Öberg (S)	Helena Ölund (S)
2	Camilla Friberg (S)	Johannes Sundelin (S)
3	Jeanette Wäppling (V)	Jan Anders Perdahl (V)
4	Eric Lundvall (C)	Birgitta Johansson Huuva (C)
5	Anders Josefsson (M)	Hans Å Strandberg (M)
6	Kenneth Backgård (SJVP)	Krister Pounu (KD)
7	<i>Vakant</i>	<i>Vakant</i>

Tillväxtberedningen

Tjänstgöringsperiod t.o.m. 2023-01-01 – 2026-12-31

	Ledamöter/ordförande	Personliga ersättare
1	Anders Öberg (S), ordförande	Johannes Sundelin (S)
2	Helena Ölund (S)	Elisabeth Lindberg (S)
3	Jan Anders Perdahl (V)	Jeanette Wäppling (V)
4	Eric Lundvall (C)	Magnus Gustafsson (C)
5	Linda Frohm (M)	Anders Josefsson (M)
6	Anders Rönnqvist (SJVP)	Hans Å Strandberg (M)
7	Lars Åke Vikström (SD)	Peter Rolfs (SD)

Kulturberedningen

Tjänstgöringsperiod t.o.m. 2023-01-01 – 2026-12-31

	Ledamöter/ordförande
1	Helena Ölund (S), ordförande
2	Lennart Törnlund (S)
3	Anita Gustavsson (S)
4	Eivor Olofsson (S)
5	Christina Snell Lumio (V)
6	Johanna Nordblad Sirkka (C)
7	Hans Å Strandberg (M)
8	Ingela Paulisdotter (M)
9	Per Ågren (SD)

Länspartnerskapet

Tjänstgöringsperiod t.o.m. 2023-01-01 – 2026-12-31

	Ledamöter	Ersättare
1	Anders Öberg (S)	Camilla Friberg (S)
2	Jeanette Wäppling (V)	Birgitta Johansson Huuva (C)

North Sweden European office

Tjänstgöringsperiod t.o.m. 2023-01-01 – 2026-12-31

	Ombud
1	Anders Öberg (S)

Regionala utvecklingsnämndens beredning

Tjänstgöringsperiod t.o.m. 2023-01-01 – 2026-12-31

	Ledamöter/ordförande
1	Helena Öhlund (S), ordförande
2	Jan Anders Perdahl (V), vice ordförande
3	Eric Lundvall (C)
4	Anders Josefsson (M)
5	Jonny Åström (SJVP)
6	Samuel Ek (KD)
7	Lage Hortlund (SD)

Protokollsutdrag skickas till:

Regionalt forum

Tillväxtberedningen

Kulturberedningen

Länspartnerskapet

North Sweden European office